

**UCHWAŁA NR XCV/1020/24
RADY MIASTA OTWOCKA**

z dnia 30 stycznia 2024 r.

w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze sąsiedzkie oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, a także trybu ich pobierania

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) w związku z art. 17 ust. 1 pkt 11, art. 50 ust. 6 i ust. 6a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.), Rada Miasta Otwocka uchwala, co następuje:

§ 1. Określa się szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze sąsiedzkie oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, a także trybu ich pobierania stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Otwocka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2024 roku.

**PRZEWODNICZĄCA
RADY MIASTA OTWOCKA**

Monika Joanna Kwiek

**Szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze sąsiedzkie oraz
szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, a także trybu ich
pobierania.**

§ 1.

1. Usługi opiekuńcze sąsiedzkie organizuje i realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Otwocku.

§ 2.

1. Usługi opiekuńcze sąsiedzkie świadczone są dorosłym osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione.
2. Usługi opiekuńcze sąsiedzkie mogą być przyznane również osobie dorosłej pozostającej w rodzinie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie z nią zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.
3. Usługi przyznaje się na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, a także z urzędu za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.
4. Usługi opiekuńcze sąsiedzkie obejmują pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Zakres usług będzie dostosowany do indywidualnych potrzeb osoby, na której rzecz będą świadczone usługi.
5. Usługę opiekuńczą w formie pomocy sąsiedzkiej przyznaje się po ustaleniu, że zachodzą przesłanki do udzielenia pomocy określone w ustawie o pomocy społecznej poprzedzone rodzinnym wywiadem środowiskowym.
6. Pomoc świadczona jest przez osobę mieszkającą w sąsiedztwie i wskazaną przez beneficjenta. Osoba świadcząca pomoc nie może być spokrewniona z osobą korzystającą ze wsparcia.
7. Usługi opiekuńcze sąsiedzkie mogą być wykonywane przez osoby nie posiadające kierunkowego przygotowania zawodowego.
8. Warunkiem sprawowania opieki w ramach usług sąsiedzkich jest posiadanie przez osobę kursu pierwszej pomocy medycznej oraz bliskie sąsiedztwo zamieszkania.
9. Usługi opiekuńcze w formie pomocy sąsiedzkiej są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby z najbliższego otoczenia osoby uprawnionej.

10. Przyznanie lub odmowa pomocy w formie usług opiekuńczych sąsiedzkich a także całkowite lub częściowe zwolnienie z ponoszenia odpłatności za świadczone usługi, następuje w drodze decyzji administracyjnej.

11. Decyzja o przyznaniu usług opiekuńczych sąsiedzkich określa: okres przyznania usług, liczbę godzin przyznanych w miesiącu, zakres oraz miejsce świadczenia usług, warunki odpłatności oraz wysokość odpłatności. Szczegółowy zakres usług określa również umowa zawarta pomiędzy organizatorem a osobą wykonującą usługi sąsiedzkie.

12. Wymiar i zakres przyznawanych usług opiekuńczych sąsiedzkich uzależniony jest od stanu zdrowia osoby objętej usługami oraz jej sytuacji rodzinnej i materialnej ustalonej przez pracownika socjalnego podczas rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz od możliwości zabezpieczenia usług przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Otwocku.

13. W pierwszej kolejności pomoc w formie usług sąsiedzkich przyznawana będzie osobom samotnym, posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub z ustaloną całkowitą niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Usługi sąsiedzkie mogą być przyznane jako wyłączna forma usług opiekuńczych osobom, które wymagają pomocy w zaspokojeniu podstawowych potrzeb życiowych lub zapewnieniu kontaktów z otoczeniem. Jeżeli osoba uprawniona do usług opiekuńczych wymaga także opieki higienicznej lub zleconej przez lekarza pielęgnacji, usługi sąsiedzkie mogą być przyznane równolegle z usługami opiekuńczymi świadczonymi w innej formie.

14. Usługi opiekuńcze sąsiedzkie mogą zostać również udzielone osobom w rodzinie, gdzie rodzina nie może z uzasadnionej przyczyny, wykorzystując swe uprawnienie, zasoby i możliwości, zapewnić odpowiedniej pomocy.

15. Pomoc może być realizowana w oparciu o przygotowany plan pomocy określony w umowie trójstronnej za zgodą wszystkich uczestników.

16. Niedozwolone jest realizowanie pomocy sąsiedzkiej wobec osób, na które pobierane są świadczenia wspierające, pielęgnacyjne lub opiekuńcze w ramach świadczeń rodzinnych.

§ 3.

1. Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich wykonują osoby, o których mowa w § 2 w ramach umowy zlecenia.

2. Potwierdzenie wykonywania usług sąsiedzkich następuje w oparciu o karty pracy opiekunów opatrzone własnoręcznym podpisem świadczeniobiorcy, z wyłączeniem przypadków, gdy świadczeniobiorca z różnych przyczyn nie może się podpisać – informacja taka powinna być zawarta w rodzinnym wywiadzie środowiskowym.

§ 4.

1. Koszt godziny usługi opiekuńczej, świadczonej w formie usługi sąsiedzkiej, określa się na poziomie minimalnej stawki godzinowej brutto w danym roku kalendarzowym ustalonej w drodze rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej.
2. Koszt godziny usługi opiekuńczej, świadczonej w formie usługi sąsiedzkiej ulega zmianie wraz ze zmianą minimalnej stawki godzinowej, o której mowa w ust. 1 i ust. 2.

§ 5.

1. Odpłatność za przyznane usługi opiekuńcze, świadczone w formie usług sąsiedzkich ponoszą osoby, których dochód na osobę samotnie gospodarującą lub na osobę w rodzinie przekracza kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

2. Poziom odpłatności za usługi opiekuńcze sąsiedzkie dla osoby samotnie gospodarującej i osoby w rodzinie ustala poniższa tabela:

Dochód wg kryterium dochodowego, określonego w art. 8 ust. 1 pkt 1 lub pkt 2 ustawy o pomocy społecznej	Wysokość odpłatności za przyznane usługi w formie usług sąsiedzkich wyrażona w procentach	
	Osoba samotnie gospodarująca	Osoba w rodzinie
do 150 % i włącznie	nieodpłatnie	nieodpłatnie
powyżej 150 % do 170 %	5 %	5%
powyżej 170 % do 200 %	10 %	10 %
powyżej 200 % do 250 %	30 %	30 %
powyżej 250 % do 300 %	50 %	50%
powyżej 300% do 350%	70%	70%
powyżej 350 %	100 %	100 %

§ 6.

1. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w których ponoszenie opłaty stanowiłoby dla osób zobowiązanych nadmierne obciążenie, osoby zobowiązane do ponoszenia odpłatności za usługi opiekuńcze, świadczone w formie usług sąsiedzkich mogą zostać zwolnione częściowo z ponoszenia odpłatności ze względu na:

- 1) konieczność ponoszenia opłat za więcej niż jeden rodzaj usług lub za więcej niż jedną osobę w gospodarstwie domowym korzystającą z usług;
  - 2) konieczność ponoszenia opłat za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej, innej jednostce organizacyjnej pomocy społecznej, placówce opiekuńczo-wychowawczej lub leczniczo-rehabilitacyjnej;
  - 3) ponoszenie stałych wydatków na leki, leczenie i rehabilitację, stosowanie specjalnej diety, korzystanie z dodatkowych płatnych usług leczniczych przewyższających 50% dochodu;
  - 4) wystąpienie zdarzenia losowego mającego wpływ na sytuację majątkową uprawnionego do usług sąsiedzkich.
2. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, z ponoszenia opłat za usługi sąsiedzkie przyznaje się na czas określony.

§ 7.

1. Opłaty za usługi opiekuńcze, świadczone w formie usług sąsiedzkich pobierane są w okresach miesięcznych, nie później niż do 15 dnia miesiąca za poprzedni miesiąc, w którym wykonano powyższe usługi.
2. Opłaty miesięczne za usługi opiekuńcze, świadczone w formie usług sąsiedzkich pobierane są w wysokości stanowiącej iloczyn liczby godzin usług faktycznie wykonanych w danym miesiącu, ceny za jedną godzinę tych usług i wysokości odpłatności za przyznane usługi ponoszonej przez osobę samotnie gospodarującą lub osobę w rodzinie. Należność za usługi wymienione w § 1 należy uiszczać gotówką w kasie Ośrodka Pomocy Społecznej w Otwocku lub przelewem bankowym na rachunek bankowy wskazany w decyzji administracyjnej w terminie do 15-go dnia każdego miesiąca następującego po miesiącu, w którym wykonano usługę.

**PRZEWODNICZĄCA
RADY MIASTA OTWOCKA**

Monika Joanna Kwiek

Uzasadnienie

Udzielanie wsparcia w ramach usług sąsiedzkich zgodnie z założeniami Programu rządowego „Korpus Wsparcia Seniora” przez osoby z najbliższego otoczenia osoby wymagającej wsparcia, ma na celu gwarancję większej elastyczności udzielanej pomocy, która nie musi być ograniczona konkretnymi dniami i godzinami, a może być świadczona adekwatnie do zaistniałych potrzeb. Wsparcie udzielane w postaci usług sąsiedzkich może zostać przyznane osobie samotnej w wieku 60 lat i więcej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona oraz ww. osobie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także osoby bliskie, takie jak wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

W przypadku podjęcia stosownej uchwały przez radę gminy wsparcie udzielane w postaci usług sąsiedzkich może mieć także charakter uzupełniający do opieki sprawowanej przez rodzinę i będzie to prowadziło do odciążenia członków rodziny, którzy na co dzień sprawują opiekę nad osobą niesamodzielną. Usługa sąsiedzka może obejmować pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgniacyzną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia nie wymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji, oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Wsparcie świadczone w formie usług sąsiedzkich powinno być dostosowane do indywidualnych potrzeb osób wspieranych. Świadczenie tego typu usług może być realizowane m.in. w godzinach porannych, popołudniowych, wieczornych, nocnych, w dniach ustawowo wolnych od pracy oraz w święta, jak również poza godzinami pracy opiekunek kierowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Otwocku, jeśli osoba korzysta z tego rodzaju usług. Koszty realizacji usług sąsiedzkich zostaną pokryte w 80% z środków finansowych budżetu państwa, udział środków własnych 20% zabezpieczone w budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej jako realizatora usług. W świetle powyższego, zasadnym jest podjęcie przez Radę Miasta Otwocka uchwały w zaproponowanym brzmieniu.

**PRZEWODNICZĄCA
RADY MIASTA OTWOCKA**

Monika Joanna Kwiek